

[Lysholm Christensen]

Det skal i hvert fald ikke mangle på Kristeligt Folkepartis støtte.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Endnu en gang er jeg i den heldige situation, at jeg kan takke et stort flertal her i salen for tilslutning til forslaget. Det var vist kun Fremskridtspartiet, som mente ikke at kunne bidrage til det.

Det er et lille forslag, der kun drejer sig om 18 lånesager, hvor yngre jordbrugere er blevet dårligere stillet på grund af de forviklinger, der var med hensyn til belåning i relation til mælkekvoteordningen. Jeg mener, at vi har behov for at få denne sag ekspederet meget hurtigt, og så snart forslaget er vedtaget i Tinget, vil det rent administrative i forbindelse med disse suppleringslån hurtigt kunne være på plads.

Med disse ord endnu en gang tak for tilslutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 41:

Forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v.

Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 8/10 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

John Vinther (KF):

Da mit partis ordfører, hr. Helge Adam Møller, er forhindret i at være til stede, skal jeg

på hans vegne og efter aftale med fru Birthe Rønn Hornbech samtidig også på Venstres vegne fremføre de to folketingsgruppers holdning til lovforslaget.

Ingen kan være i tvivl om, at der er brug for hjælp i det tidligere Jugoslavien, hundredtusinder af mennesker er på flugt fra deres hjemegn, i visse områder hersker der direkte borgerkrig, og mennesker i tusindtal – normalt de, der er uskyldige i det, der foregår – mangler mad, medicin og brændsel.

Der er fortsat brug for en international og herunder også en dansk hjælpeindsats, men det er vigtigt også i dag at fremhæve, at Danmark allerede har ydet en betragtelig indsats. Vi har en FN-styrke på over 1.000 mand i området, vi har alene i år modtaget langt over 4.000 asylansøgere fra det tidligere Jugoslavien, og foreløbig har vi bevilget 160 mio. kr. til hjælp i regionen; heri er endda ikke indregnet de mange hundrede millioner kroner, det koster at have den store FN-styrke i området.

Dette lovforslag er så endnu en brik til hjælpen til uskyldige ofre, til en særlig gruppe af mennesker, som det vil være svært eller sandsynligvis umuligt at hjælpe i området. Når det er sagt, vil jeg godt understrege, at det er et konservativt synspunkt, at hovedindsatsen af hjælpen til befolkningen i det tidligere Jugoslavien bør lægges i og omkring konfliktområderne, og dette synspunkt har vi af tre grunde:

For det første sikrer man på den måde den mest effektive hjælp, for det andet får man mest mulig hjælp for hver enkelt krone, og for det tredje modvirker man derved bedst muligt, at konflikten i regionen skaber et permanent flygtningeproblem.

Dette forslag fastholder synspunktet om, at hovedindsatsen i hjælpen bør ydes i og omkring konfliktområderne, men lovforslaget giver samtidig mulighed for, at nogle sårede og andre tilskadekomne, som har særlige behov for hjælp eller lægelig behandling, som de ikke kan få i området, kan hjælpes i Danmark via en midlertidig opholdstilladelse.

Jeg vil godt til slut fremhæve to elementer fra lovforslaget, som vi finder særdeles positive. Det første er den passus i forslaget, som siger, at de personer, der midlertidigt skal komme til Danmark, skal udvælges i et snævert samarbejde med FN's Flygtningehøjkommissær, hvilket vil sikre, at hjælpen når de rig-

[John Vinther]

tige. Det andet er, at denne ordning forudsætter, at opholdet i Danmark alene skal være midlertidigt.

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale lovforslaget på såvel De Konservatives som Venstres vegne, og vi vil godt tilsige det en hurtig udvalgsbehandling.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil gerne begynde med at sige undskyld til formanden, fordi jeg ikke var her til tiden.

Da situationen i det tidligere Jugoslavien i sommer eskalerede voldsomt, opstod der både i befolkningen og i Folketinget et ønske om, at Danmark dels skulle yde en humanitær indsats i regionen, dels skulle modtage et antal mennesker fra området, der havde behov for en lægelig behandling, som de ikke ville kunne få derne. På den baggrund tog regeringen kontakt med partierne, og der blev nedsat en politisk følgegruppe, som i det sidste par måneder dels har drøftet problemerne, dels er blevet orienteret om regeringens undersøgelser og initiativer.

Et af disse initiativer har været, at der skulle oprettes to flygtningelejre i Kroatien. Jeg er klar over, at dette arbejde er i gang, men jeg har også forstået, at der på trods af tidligere accept af de kroatiske myndigheder alligevel har været problemer, og derfor vil jeg godt spørge ministeren om, hvordan status i dette arbejde p.t. er.

På et tidligt stadium af overvejelserne om at invitere behandlingstrængende personer herop nævnte regeringen, at der formentlig kunne blive tale om et antal på 1.000-2.000. Imidlertid har den arbejdsgruppe, som siden har været sendt til området for at undersøge behovet, meldt tilbage, at behovet for behandling her i landet langtfra er så stort som først antaget. Der er formentlig tale om forholdsvis få børn med hjertefejl samt personer, som har brug for ortopædkirurgisk behandling efter krigsskader, og Socialdemokratiet kan klart støtte, at disse mennesker inviteres hertil for at få den nødvendige behandling.

Medens dette lovforslag har været under udarbejdelse, har UNHCR imidlertid henvendt sig til Danmark og en lang række andre lande med to opfordringer. Den ene er om, at der gives en midlertidig opholdstilladelse til nogle af de asylansøgere, som er kommet hertil, nem-

lig dem, som omfattes af nogle af UNHCR opstillede kriterier. Den anden er en meget stærk opfordring til at give en midlertidig opholdstilladelse til nogle af de krigsfanger, som det er lykkedes for Røde Kors at få forhandlet ud af Bosniens overordentlig ubehagelige fangelejr. Kroatien har givet dem en opholdstilladelse på nogle ganske få uger, og lykkes det ikke inden for denne frist at få dem anbragt i andre lande, vil Kroatien sende dem retur til Bosnien. Norge, Schweiz, Finland, USA, New Zealand og Italien har allerede givet tilsagn om at tage en kvote, men UNHCR venter spændt på tilsagn fra bl.a. Danmark, sådan at man kan få løst problemet for hele gruppen.

Da regeringen for et par uger siden indførte visumpligt for visse dele af eks-Jugoslavien, var der enighed mellem Socialdemokratiet og regeringen om, at Danmark skulle reagere positivt på begge disse opfordringer fra UNHCR. Jeg forstod dengang på justitsministeren, at han mente, at hjemmelen til de to initiativer mest hensigtsmæssigt kunne skaffes i forbindelse med det foreliggende forslag, og derfor har det ærligt talt undret mig, at problemerne ikke er omtalt, heller ikke i fremsættelsestalen. Jeg går ud fra, at årsagen hertil er af, hvad man kan kalde teknisk-tidsmæssig art, og at ministeren derfor hurtigt kommer med et udspil om, hvilke ændringsforslag der skal til, for at vi kan imødekomme UNHCR på de to områder.

Med de to imødekommelser over for UNHCR som ændringsforslag til det foreliggende forslag kan jeg på Socialdemokratiets vegne give støtte til både en hurtig behandling og en vedtagelse.

Ebba Strange (SF):

Man kan godt få indtryk af lidt absurditet, når man ser den måde, Danmark for tiden fører flygtningepolitik over for Jugoslavien på.

Over nat lukker man grænserne for mange af dem, som ønsker at søge beskyttelse i Danmark, og samtidig er der brugt meget tid og mange kræfter på at udarbejde et omfattende og grundigt lovforslag, der giver mulighed for, at vi fra dansk side selv kan rejse ned og hente nogle af de mennesker, som vi synes kunne have særlig gavn af at komme til Danmark, i første omgang for en periode på 6 måneder med mulighed for forlængelse, også forlængelse flere gange, og hvordan det så vil gå, ved vi ikke.

[Ebba Strange]

I forbindelse med indførelse af visumtvangen blev der efter min opfattelse ikke gjort et tilstrækkelig godt forarbejde for at sikre, at de, der stadig godt må rejse ind i Danmark, nemlig borgerne fra Bosnien og Hercegovina, overhovedet kan komme ind, for de er ikke i stand til at skaffe sig et accepteret rejsedokument.

Det forslag, vi nu drøfter, er, som fru Dorte Bennedsen også sagde, på forhånd drøftet igennem med repræsentanter for de politiske partier, og SF kan støtte det; men det fjerner ikke min oplevelse af absurditet.

Da vi begyndte at drøfte det foreliggende lovforslag, blev det tilkendegivet, at det især var tiltænkt børn, der havde brug for lægehjælp. Så dukkede det hurtigt op i debatten, at det er temmelig ødelæggende for børn, der har været igennem et krise- og flugthelvede, at blive fjernet fra deres forældre eller andre nære slægtninge, og så kom debatten til at dreje sig om, at man skulle henvende sig til mødre med børn.

Den endelige formulering i lovforslaget er blevet meget tilfredsstillende, for nu står der nemlig, at det handler om lægelig behandling eller anden form for hjælp til særlig nødstedte personer, og dermed mener jeg – og det er så lidt i forlængelse af fru Dorte Bennedsens spørgsmål – at lovforslaget uden videre problemer kan bruges til at hjælpe de fanger, som fru Dorte Bennedsen nævnte der nu er blevet lukket ud af lejrene. Jeg mener, at det er nødstedte personer, der har brug for øjeblikkelig hjælp, og det går jeg ud fra at vi får en klar tilkendegivelse af fra ministeren, ligesom jeg går ud fra, at det såmænd ikke engang behøver at medføre et ændringsforslag til det forliggende lovforslag; det kan alene omtales i betænkningen.

Ministeren har hele tiden lagt vægt på, at den udvælgelse af personer, der skulle foretages, skulle ske i nøje samarbejde med UNHCR, og jeg kan gentage fru Dorte Bennedsens bemærkninger om, at netop den gruppe, som vi nu nævner, er den, som UNHCR i øjeblikket mener har et meget stort behov for hjælp.

Der var en anden af UNHCR's anbefalinger, som ministeren og regeringen ikke fulgte, nemlig anbefalingen om for alt i verden ikke at lukke grænserne til Vesteuropa. Jeg ved godt, at Danmark ikke var det første land, der ind-

førte visumpligt, men vi ved også, at når først et land i Vesteuropa har gjort det, følger de andre efter, og så ruller lavinen, så vi til sidst står i den situation, at det eneste sted, folk kan søge hen, er til Tjekkoslaviet, Ungarn og Polen.

Den tredje af de anbefalinger, som UNHCR gav os, var anbefalingen om at give midlertidigt ophold, og UNHCR's tanke var ikke specielt møntet på de grupper, som dette lovforslag handler om, men på de mennesker, der spontant søger asyl, og som så i Danmark indgår i vores almindelige asylprocedure og derved oftest uden et egentligt opholdsgrundlag kommer til at opholde sig her i mere end 6 måneder. Derfor vil jeg også godt ligesom fru Dorte Bennedsen én gang til – jeg har gjort det flere gange i løbet af sommeren – rejse det spørgsmål, om man ikke kunne overveje også at lade andre herværende asylsøgere omfatte af den midlertidige opholdstilladelse, hvis de ikke umiddelbart kan få asyl. Jeg ved godt, at det er der nogle af dem der kan få, og de skal selvfølgelig have det, men hvis der er andre, der ikke umiddelbart kan få det, og man alligevel er usikker på en tilbagesendelse, kunne man så i det mindste ikke kan lade dem være omfattet af denne midlertidige opholdstilladelse?

Pia Kjærsgaard (FP):

Til forskel fra de mange asylsøgere, der er kommet herop via Polen, og som det nu er lykkedes sådan nogenlunde at kontrollere ved brug af visum, er dette lovforslag møntet på særlig nødstedte personer.

Fremskridtspartiet er helt enig i regeringens intentioner med dette lovforslag, men vi må i samme åndedrag spørge, hvorfor justitsministeren ikke holder sig til dette problem alene. Det fremgår jo af forslaget, at der også tænkes på andre, som ikke kræver sygehusbehandling, og så mener vi, at regeringen endnu en gang er kommet lidt på vildspor.

Lad mig fra starten sige, at Fremskridtspartiet selv har givet udtryk for, at vi gerne medvirkede til, at nogle sårede eller syge fra det tidligere Jugoslavien kunne komme herop og blive hjulpet. Det tilsagn står vi naturligvis ved, men vi må også pege på, at der siden er kommet en rapport fra en delegation bestående af folk fra Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors og Direktoratet for Udlændinge, der har udtalt, at

[Pia Kjærsgaard]

der ikke – og jeg må gentage ordet »ikke« – er behov for overflytning af et større antal patienter til behandling her i landet, hvis ressourcerne i stedet tilføres og udnyttes lokalt. Kun i enkelte tilfælde vil der være behov for specialbehandling i Danmark, lød det i rapporten fra delegationen.

Fremskridtspartiet er naturligvis klar til at yde hjælpen dér, hvor der er behov for den, og det er altså ikke her i Danmark, men i det tidligere Jugoslavien. Så sent som i dag er der med Fremskridtspartiets stemmer af Folketingets Finansudvalg bevilget penge til det formål. Vi er altså helt indstillede på at medvirke til at yde hjælp i den ulykkelige situation, men vi vil tillade os at mene, at det ikke er i Danmark, det skal ske, og jeg vil også mene, at justitsministeren må være interesseret i at sikre så minimal en tilstrømning til landet som muligt; det har ministeren jo tit og ofte givet udtryk for.

Men kommer der udvalgte syge eller sårede herop, må sigtet naturligvis være, at de forlader landet igen efter endt behandling. Den helt farlige paragraf er § 14, der giver mulighed for at søge asyl her i landet efter udlændingeloven, selv om personen er kommet hertil på en midlertidig opholdstilladelse, hvilket igen nemt vil betyde nye store mængder ansøgninger om asyl og betyde nye udgifter. Det burde ligge helt fast, at såfremt man er kommet herop på en midlertidig tilladelse, som kan forlænges med 6 måneder ad gangen, må og skal man hjem igen.

Der er også mange områder, hvor det er muligt at opholde sig i det tidligere Jugoslavien uden at være direkte truet, og det er også i de områder, vores hjælp skal være til gavn, som det blev påpeget af den delegation, der besøgte området. Problemet skal løses på stedet, og der er bedt om medicin og udstyr samt muligheder for indkvartering, når der er behov for dét. Nødforsyningerne til de helt specielle områder er igangsat, så det er ikke så meget dem, jeg tænker på.

Jeg vil godt have at vide af justitsministeren, hvad det er for en undervisning, man ifølge dette forslag tilbyder, og hvad det ligeledes er for kulturelle og sociale aktiviteter, der vil blive tilbudt disse patienter, som der ikke er anbefaling af at vi modtager. Hvilke kurser er det, der vil blive tilbudt, og hvorfor dog alt det oven i det humanitære? Skal disse mennesker

ikke hjem igen? Hvorfor gør man så alt muligt for at holde på dem?

Fremskridtspartiet er fortsat indstillet på at medvirke til en humanitær indsats i det tidligere Jugoslavien. Vi ønsker ikke at give regeringen en carte blanche-check, sådan som vi opfatter § 1, stk. 4, ifølge hvilken det tillades kommende regeringer at udstede tilsvarende invitationer uden at spørge Folketinget.

Hvis lovforslaget havde holdt sig til en midlertidig opholdstilladelse for udvalgte sårede og syge fra eks-Jugoslavien og ikke asyl, ville Fremskridtspartiet naturligvis have kunnet støtte det, men i den udformning, det har fået, med meget større kompetence til regeringen, således at det ikke kun drejer sig om at hjælpe syge og sårede, er intentionerne væk, og da de tilmed er underkendt af Dansk Røde Kors, Dansk Flygtningehjælp og Direktoratet for Udlændinge, må Fremskridtspartiet desværre melde hus forbi, men vi deltager fortsat meget gerne i diskussionen om regional hjælp, og den hjælp mener vi haster.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg har bare lyst til at spørge fru Pia Kjærsgaard: Hvis der nu i medfør af den lov, som vi i øjeblikket diskuterer, kommer sårede bosnier til Danmark, som bliver behandlet og får det rimelig godt i løbet af et halvt års tid, hvor vil fru Pia Kjærsgaard så sende den kvinde og det barn hen, hvis det pågældende område i Bosnien i mellemtiden er blevet sønderbombet af serberne og måske indtaget af serberne?

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Ja, jeg har også et par spørgsmål til Fremskridtspartiet. Ordføreren sagde, at Fremskridtspartiet går ind for en humanitær indsats, men hvorfor skal det være andre aktiviteter og undervisning osv.? Jeg mener faktisk, det er en del af en humanitær indsats, at hvis man er i Danmark i x antal måneder, skal der være mulighed for undervisning eller andre aktiviteter, alt andet ville være urimeligt. Vi har åbenbart en forskellig definition af ordet humanitær, men jeg vil gerne tilslutte mig den definition, som regeringen er kommet med i lovforslaget.

[Kofod-Svendsen]

For det andet vil jeg nævne, at jeg synes, det er godt, at det ikke alene er en lex Jugoslavien. Vi håber det selvfølgelig ikke, men der kunne jo opstå lignende situationer andre steder, f.eks. i Østeuropa, og da mener jeg, det er væsentligt, at vi også har mulighed for at yde en tilsvarende humanitær indsats. Og i modsætning til Fremskridtspartiet synes jeg, lovforslaget er forudseende, og det vil jeg gerne kvittere for.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Ja, men jeg må sige til fru Ebba Strange og hr. Kofod-Svendsen, at det viser jo, at vi heldigvis er forskelligt her i Folketinget. Jeg frygter, at der kommer en reaktion på dette forslag, at den forståelse, der har været for at hjælpe nogen, der vitterlig var sårede, går fløjten, fordi alle de andre ting nu bliver knyttet til forslaget.

Jeg synes stadig væk, at hvis man tager folk herop, som har behov for lægehjælp i en periode – og det drejer sig jo om ganske, ganske få personer, også ifølge den rapport, der er kommet fra den delegation, som har været nede og se på forholdene i det tidligere Jugoslavien – jamen så kan jeg ikke se andet, end at man må sende personerne tilbage igen, eventuelt til de flygtningelejre, som er oprettet i det tidligere Jugoslavien.

Jeg synes, det er usympatisk, at man forsøger at hægte andre ting op på dette lovforslag. Hvis ikke man havde gjort det, ville der have været en særdeles bred forståelse for det, både herinde og ude i samfundet, hvor vi skal forsvare tingene. Jeg synes, at vi i starten så nogle vigtige og vægtige argumenter, som desværre er blevet udvandede, formentlig fordi justitsministeren ellers ikke ville kunne få flertal for sit forslag. Det skal jeg kun beklage, men det er jo ikke mit problem.

Til hr. Kofod-Svendsen må jeg sige, at det er jo også en meget stor fejl ved lovforslaget, at der slet ikke er nævnt et nøjagtigt antal personer. Der står et eller andet – jeg kan ikke huske det ordret, men noget om, at det formentlig vil komme til at dreje sig om 200 personer. Og det har hr. Kofod-Svendsen jo allerede fuldstændig udvandet. Hr. Kofod-Svendsen sagde lige nøjagtig her fra Folketingets talerstol, at det kommer til at dreje sig om langt, langt flere,

ikke alene fra Østeuropa, men også fra andre dele af verden. Hvad med f.eks. Somalia? Der er situationen også aldeles rædselsfuld.

Jeg synes, man har udvidet bestemmelserne i forslaget fra det, som oprindeligt lå i det, og det er jo desværre nok sket med hjælp fra de partier, som lige har været oppe og markere sig.

Formanden:

Vi er tilbage i ordførerrækken.

Arne Melchior (CD):

På CD's vegne kan jeg give tilslutning til det foreliggende forslag. Justitsministeren har jo gjort sig al mulig umage for at forhandle sig til rette med partierne, men fru Pia Kjærsgaard sagde noget om, at hvis det ikke gik sådan og sådan, ville hendes parti melde hus forbi. Jeg er glad for, at justitsministeren hverken melder hus eller land forbi.

Jeg ser også et spirende håb i forslaget. Det er ikke brudt fuldstændig frem endnu, det er ikke sprunget ud endnu, men forhåbentlig vil justitsministeren også i den øvrige administration af en række af de forhold, som hænger sammen med dette lovforslag, vise sig imødekommende, smidig, hjælpsom.

Den konservative ordfører nævnte tre grunde til, at flygtninge ofte kan hjælpes bedst i og omkring konfliktområderne. Det var gode grunde, men der er jo desværre også en hel masse andre grunde til, at det ofte ikke kan lade sig gøre, og det, man helst vil, fylder nu ikke ret meget over for livets realiteter. Må jeg erindre om, at da raskitsen til dette forslag blev omtalt første gang, udtalte flere ministre – med statsministeren i spidsen, mener jeg at mindes med sikkerhed – at der ville blive tale om et tusindtal. Og så er det selvfølgelig også ærgerligt, vil nogle måske synes, at der ikke kommer så mange syge og sårede, for så kan Danmark jo slippe billigeré:

Skal det ligefrem være en forudsætning, at man skal være slået til invalid, før medmenneskeligheden viser sig? Findes der ikke forfulgte mennesker? Findes der ikke torturerede mennesker? Findes der ikke mennesker, der har fået deres hjem brændt af, hvis familier er blevet myrdet? Åh jo, men de er jo ikke særlig invaliderede endnu, så dem behøver vi vel ikke være medmenneskelige over for. Sådan synes Frem-

[Arne Melchior]

skridtspartiets tankegang at være, men jeg er sikker på, at den står justitsministeren meget fjernt.

Uden at tage forskud på det samråd, der skal være i Retsudvalget i morgen, vil jeg gerne sige, at CD har sympati for Socialdemokratiets ønske om at give midlertidig opholdstilladelse til de indbyggere i det tidligere Jugoslavien, der allerede er ankommet. Jeg er ikke enig i det, justitsministeren har udtalt i en pressemeddelelse i dag, at det behøver være præcedensskabende, og jeg skal især understrege, at det vil jo være en stor hjælp for justitsministerens apparat, hvis disse mennesker kan komme ud af den pukkel af sager, vi har liggende til behandling, og det vil være godt for de mennesker fra andre nationer, der vil kunne få deres sag hurtigere færdigbehandlet. Det vil også være gavnligt for dansk økonomi, administration osv., kort sagt for hele systemet. Og situationen i Jugoslavien er jo så omskiftelig i øjeblikket, at en 6-måneders-opholdstilladelse vil kunne gøre megen gavn uden at gøre nogen som helst skade, i hvert fald indtil videre.

Jeg vil også bakke fru Ebba Strangés definition af formålet med forslaget op, altså også hjælp af anden art end direkte hjælp til syge og sårede. Det mener jeg at der er god mening i. Skønt disse områder ligger så tæt på vort eget land, har en stor del af befolkningen – det så vi jo også i en tv-udsendelse i aften – desværre endnu ikke forståelse af, hvad det egentlig er, der foregår. Og det er der sådan set ikke noget at sige til, for man skal nok have været der for rigtig at kunne forstå det. Men har man set elendighed rundt omkring på jordkloden, bør man altså ikke have alt for svært ved at kunne sætte sig ind i det. Og jeg skal gøre opmærksom på, at det er altså mennesker, der skal huses, det er ikke varer, der skal opmagasineres.

Jeg vil slutte med at henvise til, hvad fru Pia Kjærsgaard sagde, nemlig at antallet skal være så minimalt som muligt – hvad er muligt, hvor meget er det muligt at skære ned? Det kan man altid diskutere, selve udtrykket siger ikke ret meget. Men jeg vil appellere til justitsministeren om at sige i sin svartale, at Danmark selvfølgelig patager sig sin del af den gigantiske opgave, der foreligger. Ellers kan vi jo slet ikke tillade os at lægge os til hvile om aftenen.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil altså virkelig anbefale hr. Arne Melchior bare at læse resuméet af rapporten fra de mennesker, som rent faktisk har været på stedet. Nu ved jeg ikke noget om, at hr. Arne Melchior skulle have været der, jeg tror det næppe, men i hvert fald har der været en delegation fra Dansk Røde Kors, Direktoratet for Udlændinge og Dansk Flygtningehjælp. Og både hr. Arne Melchior og jeg ved, at disse organisationer normalt ikke har noget imod, som hr. Arne Melchior siger, at tage så mange flygtninge som overhovedet muligt til Danmark.

Men rapporten nævner altså gentagne steder, at det er bedst at yde støtten regionalt. Man skal ikke bare tage nogle flygtninge til Danmark for at tilfredsstille nogle emsige politikere, og jeg opfatter desværre hr. Arne Melchiors tale her i dag på denne måde. Hr. Arne Melchiors tale gik udelukkende på, at jo flere flygtninge, der kommer herop, jo bedre har man gjort det.

Der står i bemærkningerne til dette lovfor-slag, at det rundt regnet vil koste 200.000 kr. pr. person. Nu ved vi jo ikke, hvor mange det kommer til at dreje sig om, men prøv engang at tænke på, hvor meget godt man kunne gøre for disse midler rent regionalt. Det synes jeg hr. Arne Melchior burde tænke på i stedet for nærmest pr. automatik og pr. sædvane at sige, at jo flere der kommer herop, jo bedre er vi. Vi har for en gangs skyld meget mere konkret viden end mange af de andre gange, vi har diskuteret udlændingepolitikken her i Folketinget. Vi har haft personer fra de berørte organisationer i eks-Jugoslavien, de har klart og utvetydigt sagt, hvad de mener, og deres opfattelse er altså stik modsat hr. Arne Melchiors.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil give fru Pia Kjærsgaard ret i, at denne rapport netop fastslår, at det slet ikke er i den størrelsesorden, der først blev lagt op til, men at der formentlig bliver tale om nogle ganske få, som jeg også nævnte det i min indledning.

Men så vil jeg gerne sige til fru Pia Kjærsgaard, at netop fordi det bliver så få og slet ikke disse 1.000 eller 2.000, som regeringen først troede, har vi jo faktisk også ressourcer til at hjælpe en del af de mennesker i det tidligere Jugoslavien, som i dag har aller mest hjælp be-

[Dorte Bennedsen]

hov, nemlig de krigsfanger, som det gennem forhandlinger er lykkedes Røde Kors at få løsladt fra det helvede, som de bosniske krigsfangelejre har været. Det burde fru Pia Kjærsgaard tænke på, når hun siger, at antallet skal være så minimalt som overhovedet muligt.

Det internationale samfund har gjort alt, hvad de kunne, for at få disse mennesker ud, og nu tigger og beder man om, at Europa i fællesskab vil løse problemerne for disse fanger – mig bekendt drejer det sig om 1.700 indtil nu. Vi kan ganske enkelt ikke være det bekendt, hvis vi ikke også siger ja til at hjælpe, og heldigvis har regeringen jo accepteret at sige ja til det.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

For en gangs skyld var også jeg enig i noget af det, fru Pia Kjærsgaard sagde, og det skal man jo så også kvittere for.

Rapporten, som fru Pia Kjærsgaard henviser til, peger på, at der er brug for mad og humanitær hjælp på stedet. Det grundlæggende i alt flygtningearbejde er i virkeligheden netop at hjælpe folk på stedet, og både UNHCR og Dansk Flygtningehjælp ved, at sådan er det. Så det er helt forkert at tro, at deres fornemste formål skulle være at bringe så mange til Danmark som muligt, det er tværtimod at yde humanitær hjælp dér, hvor den gør bedst nytte. O.k., det er vi så enige om.

Det næste er, at de samme organisationer beder os om to ting. For det første at lade være med at lukke grænserne for dem, der selv søger beskyttelse i Danmark; for det andet at hjælpe den gruppe mennesker, fru Dorte Bennedsen lige nævnte, nemlig de løsladte fanger, som har brug for at komme ud af området, her og nu. Derfor er det de to grupper, vi nu skal sætte alt ind på at hjælpe.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Fru Pia Kjærsgaard sagde, at hun desværre opfatter mit indlæg således, at det gælder om at tage så mange som muligt herop bare for nogle politikeres skyld. Jeg vil godt understrege fru Pia Kjærsgaards egne ord »desværre opfatter«, for det viser, at fru Pia Kjærsgaard må have en meget uudviklet opfattelsesevne. Det var aldeles ikke det, jeg sagde.

Ligesom fru Ebba Strange gjorde for lidt siden, fremhævede jeg jo den konservative ordførers indlæg, hvor der blev nævnt gode grunde for at hjælpe på stedet. Jamen det er jo elementært, kære dr. Watson, det ved jo ethvert barn, men det er bare ikke det, der er hovedproblemet i dagens lovforslag. Jeg har stor respekt for de mennesker, der har været udsendinge dernede, stor respekt for deres kyndighed, men de var jo udsendt med et ret bundet mandat, nemlig til at hjælpe syge og sårede og enlige børn og den slags. Men der melder sig altså andre behov, og derfor bør det være muligt for Danmark at tage sin del af arbejdet – jeg tror, fru Ebba Strange også sagde det – når vi nu har nogle ressourcer tilovers i forhold til det, vi havde regnet med. Det er usandhed at lægge mig i munden, at vi skal tage så mange som muligt. Når der er 1.700 frigivne fanger, skal vi ikke tage alle 1.700, men vi skal tage vor del deraf. Det bør være naturligt.

Må jeg citere et gammelt ordsprog, som jeg også havde lejlighed til at gøre i en tv-udsending for nylig. Det lyder således:

»Det påhviler ikke dig . . .« – og det gælder altså ikke bare en person, men også et samfund – »Det påhviler ikke dig at udføre hele værket. Du skal ikke tro, at du er en fandens karl, du skal ikke tro, at du kan det hele, at du er Messias, at du kan ordne det hele, så læn dig bare tilbage i stolen.«

Men så fortsætter ordsproget:

»Dog har du heller ikke ret til at unddrage dig for din del deraf.«

Og det er det, vi appellerer til, at Danmark skal tage sin naturlige, sin gode del – og hellere en anelse for meget end en anelse for lidt.

Undskyld mit lange foredrag.

Formanden:

Så længe det er ordsprog, går det jo an at bruge ord, som ellers ville blive anholdt.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg er glad for, at hr. Arne Melchior ikke opfatter sig selv som Messias. En gang imellem kunne vi andre godt få indtryk af, at det er sådan, hr. Arne Melchior gerne vil opfattes.

Vi har jo stadig væk en udlændingelovgivning, hr. Arne Melchior, og dette lovforslag er en parallel til vores nuværende udlændinge-

[Pia Kjærsgaard]

lovgivning; så langt tror jeg, at vi er enige. Men det er jo ikke bare den delegation, der er sendt fra Danmark. Flygtningehøjkommissariatet er faktisk kommet frem med de samme tanker, og jeg må endnu en gang understrege, at Fremskridtspartiet mener, at den hjælp, der kan ydes regionalt, er langt den bedste og mest effektive hjælp.

Nu bliver der talt meget, også fra andre ordførere, om 1.700 krigsfanger, og derfor håber jeg, at ministeren vil fortælle, når han kommer herop, hvor stor vores del er, som hr. Arne Melchior siger. Og det må være i forhold til det lovforslag, vi behandler her, ikke i forhold til den almindelige udlændingelovgivning. Hvad mener ministeren, hvor stor er vores del? Mange af de partier, som åbenbart står bag ministerens forslag, spørger tilsyneladende også om det, så det vil jeg godt have konkretiseret noget mere.

Så skal jeg sige til fru Ebba Strange, og det kommer faktisk fra hjertet, at det var ikke fru Ebba Strange, jeg klandrede, det var hr. Arne Melchior. Jeg må nok sige – og nu håber jeg, at fru Ebba Strange opfatter det som en ros – at jeg synes næsten, at fru Ebba Strange har været langt mere humanitær og menneskelig i denne sag end hr. Arne Melchior. Det er altså ikke ironisk ment, og jeg håber ikke, at fru Ebba Strange har noget imod at blive rost af Fremskridtspartiet. Det er faktisk ærligt ment.

Men i forbindelse med det foreliggende lovforslag vil jeg gerne høre ministerens mening om, hvor stor vores del er, den del, der bliver talt så meget om af et flertal – i hvert fald så vidt jeg kan bedømme; jeg går ud fra, at Det Radikale Venstre har samme holdning – hvad er vores del? Det vil jeg godt høre noget mere om, for det er jo netop en af de meget store ulemper, at der står, at man kan invitere et særligt antal. Hvor stort er det?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg er godt klar over, at fru Pia Kjærsgaard gerne vil opfattes som den, der bringer vox populi ind i folketingssalen. I så fald har fru Pia Kjærsgaard misforstået sin opgave. I henhold til grundlovens § 56 skal vi give udtryk for vores egen overbevisning og ikke fremkomme med andres opfattelse. Det er jo ikke meningen, at læserbrevsskribenterne – ej heller de

organiserede kampagner – skal have en forlænget arm i Folketinget i fru Pia Kjærsgaard, når hun siger, at mange andre end hun selv mener, at jeg gerne vil opfattes sådan og sådan. Var det ikke en idé for fru Pia Kjærsgaard at holde sig til, hvad jeg siger, og ikke rejse samtlige sine børster, inden jeg overhovedet har taget ordet?

Jeg vil gerne sige, at hvad definitionen angår, skal vi så vidt muligt holde os til FN, og hvad antallet og opgavefordelingen angår, ville det jo være lykkeligt, hvis vi fik en fælles europæisk asyl- og flygtningepolitik. Men fru Pia Kjærsgaard og hendes parti har jo ikke netop været hjælpsomme i dette arbejde med den holdning, man har til EF's fortsatte udvikling.

Må jeg understrege på ny, at jeg tager afstand fra begrebet vox populi. Jeg vil opfattes efter det, jeg rent faktisk siger, ikke på nogen anden måde, og jeg anlægger ikke en populistisk holdning på grund af læserbrevsskribenterne.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det er en pudsigt eller ejendommelig måde, fru Pia Kjærsgaard ligesom sorterer opfordringerne fra UNHCR på, nemlig i dem, hun gerne vil høre, og dem, hun ikke vil høre.

Fru Pia Kjærsgaard stod her for nogen tid siden og roste sig af, at Fremskridtspartiet havde sagt ja til opfordringen fra UNHCR om at yde bistand i Jugoslavien, men der er altså andre opfordringer, hun ikke ønsker at høre. I september måned kom der en meget kraftig opfordring til ambassadørerne i Genève om, at deres lande skulle tage imod krigsfanger. Jeg kan oplyse fru Pia Kjærsgaard om, at Norge har taget 100, Schweiz har taget 200, Finland har taget 150, USA har taget 100, New Zealand har taget 50, Italien har taget 100, og Holland og en række andre lande er på vej.

Så det ville måske være passende, hvis Danmark også tog et sted mellem 100 og 200 af disse krigsfanger, så vi kunne løse problemet sammen. Det er oplagt, at et enkelt land ikke skal løse dette problem alene. Der kommer givetvis og lykkeligtvis flere krigsfanger ud fra disse lejre, deres problemer skal det internationale samfund løse i fællesskab, og her skal Danmark ikke unddrage sig ansvar.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal sige til hr. Arne Melchior, at det, jeg gav udtryk for, var i allerhøjeste grad min personlige opfattelse af hr. Arne Melchior, og den har jeg jo i hvert fald lov til at give udtryk for.

Så skal jeg igen spørge i forbindelse med krigsfangerne, om det er i forbindelse med dette forslag, og hvor mange det kommer til at dreje sig om. Der har været nævnt så mange forskellige tal.

Det er ganske rigtigt, som det har været fremført, at det startede med et møde i Statsministeriet, og at statsministeren bagefter sagde, at det drejede sig om et tusindtal. Det er jo et meget vidt begreb. Nogen tid efter sagde ministeren i TV-Avisen, at det drejede sig måske om 100, og så er det, jeg bliver nødt til at spørge: Jamen hvor mange drejer det sig om? Jeg synes simpelt hen ikke, vi kan være bekendt at vedtage et sådant forslag uden at vide, hvad vi taler om. Som lovforslaget foreligger, svarer det til at åbne en sluse, for det er ikke bare nogle enkelte nødstedte, det er ikke bare nogle krigsfanger, det drejer sig om. Vi åbner for adgang fra et hvilket som helst sted med dette lovforslag, og jeg mener, at vi bliver nødt til at have noget mere konkret.

I øvrigt må jeg nok sige, at med hensyn til krigsfanger – selvfølgelig alt afhængig af, hvor slemt de er tilredt – mener jeg også, at hjælpen sagtens kunne ydes regionalt. Jeg går da ud fra, at vi også er enige om, at de penge, som bliver ydet, gør langt bedre gavn, er meget mere værd på stedet end i Danmark.

Formanden:

Vi er tilbage i ordførerrækken.

Elisabeth Arnold (RV):

Ordføreren for regeringspartierne, hr. John Vinther, startede sin ordførertale med at sige, at der var hundredtusinder på flugt. Det er desværre en meget stor underdrivelse. Der er på nuværende tidspunkt efterhånden ca. 3 millioner mennesker på flugt fra det tidligere Jugoslavien, og langt, langt størstedelen af disse flygtninge hjælpes i lokalområdet. Det har været diskuteret meget, men nu er det faktisk blevet anbefalet af FN, som også den danske regering og det danske Folketing har sagt.

Det er da ganske rigtigt, at langt størstedelen skal hjælpes i lokalområdet, og det er faktisk også tilfældet nu. Kun en ganske lille del har fundet vej til Danmark, det er i den store sammenhæng meget få personer, det drejer sig om. Men hele sagen har demonstreret, at vores asyllovgivning er utidssvarende. Man har ikke regnet med eller kunnet forudse, at der ville komme store flytningestrømme i Europa, man har ikke forudset, at der kunne komme krig i vore naboområder, den er kun indrettet til behandling af individuelle sager, og derfor står vi nu med smerten og må lave en lovgivning, som skal lappe på den ufuldstændige asyllovgivning, vi har.

Det lovforslag, der foreligger her, er for så vidt godt, og vi støtter det. Men vi synes ikke, det er godt nok, for det løser ikke alle de reelle problemer. Tidligere ordførere har været inde på, hvilke andre grupper der kan trænge til hjælp, hvilke andre grupper som muligvis er i landet allerede, og hvilke andre grupper som muligvis kommer til landet og skal have hjælp, f.eks. krigsfangerne. Vi må også her støtte os på FN's anbefalinger, og i det hele taget er det positivt, at vi i højere grad lytter til de anbefalinger, FN kommer med, hvor man netop anbefaler lovgivning om midlertidigt ophold. Det er vigtigt, at disse personer ikke skal have store, dyre programmer og integreres osv., de skal simpelt hen have en midlertidig beskyttelse, fordi deres verden er brudt sammen, og når der er kommet tålelige forhold i deres hjemegn, skal vi gennem FN nok hjælpe med at fortælle, at nu kan de godt blive sendt tilbage igen.

Og dermed er den allerstørste bekymring fra justitsministerens side om at indføre midlertidigt asyl jo fjernet. Det er netop det, der tidligere har afholdt regeringen fra at indføre begreber som midlertidigt asyl: usikkerheden over for, hvornår vi skal sige, at nu kan de pågældende ikke være her mere. Nu har FN sagt, at man gerne vil hjælpe til ved at rapportere om, når der er så tilpas tålelige vilkår i området, at nu kan man godt sende folk tilbage igen. Når FN gør det, er det netop, fordi man ikke skal lade folk tro, at de kan komme godt af sted med etniske udrensninger. Vi skal have truslen hængende over hovedet på de lokale myndigheder om at sende folk tilbage.

Derfor er det også at spille med i FN's spil at indføre midlertidigt asyl, og det vil vi godt

[Elisabeth Arnold]

hjælpe med. Vi vil også gerne støtte, at andre grupper kan få midlertidigt asyl, nemlig de grupper, der kommer fra direkte krigstruede og krigshærgede områder i Jugoslavien, og som allerede på nuværende tidspunkt har søgt asyl efter de sædvanlige regler.

Der er allerede masser af personer i Danmark, som har søgt asyl, men ikke vil kunne komme ind under en midlertidig asylordning. Det kan vi diskutere nærmere, når vi skal diskutere de kriterier, som FN har opstillet, og som vi kan læse i de rapporter, som vil blive sendt til udvalget.

Vi vil fra radikal side tilsige medvirken til en hurtig og effektiv udvalgsbehandling.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg skal allerførst tilkendegive, at mit parti kan støtte det forslag, vi behandler her. Vi har jo alle været rystet over de forhold, vi har været vidne til og fortsat er vidne til i det tidligere Jugoslavien, og her i Danmark har vi naturligvis en medmenneskelig forpligtelse til at hjælpe ofrene på den bedste måde.

Jeg tror, det er rigtigt med en dobbelt indsats, dels en indsats så tæt på de menneskers hjemsted, som det nu kan lade sig gøre i den forhåndenværende krigssituation, dels at vi i samarbejde med FN inviterer et antal særlig nødstedte personer herop, som det hedder i lovforslaget. Det er denne dobbelte indsats, som Danmark har påtaget sig, og det mener jeg er rigtigt.

Jeg mener også, det er rigtigt, at dette lovfor-slag indeholder den mulighed, som er nævnt i § 1, stk. 4, nemlig at regeringen i en lignende situation kan indgå aftaler med UNHCR om at gøre det samme, som vi gør over for nødstedte personer fra det tidligere Jugoslavien. Jeg synes, det er fremsynet, at vi ikke alene laver en »lex tidligere Jugoslavien«, men at vi har dette fremadrettede perspektiv.

Med hensyn til debatten om, hvorvidt man skal hjælpe det ene eller det andet sted, er det jo sådan i al flygtningeindsats, at de allerfleste flygtninge, hvis vi ser det globalt, hjælpes jo tæt ved det område, hvor de er forfulgt. Men der er nogle, som man af den ene eller den anden grund ikke kan yde beskyttelse, og derfor er det nødvendigt, at vi modtager flygtninge. Og hvis der er nogle særlig nødstedte, som ikke kan hjælpes på stedet, er det også rigtigt, at

vi satser på at hjælpe dem på den måde, som lovforslaget lægger op til.

Så jeg vil sige, at vi skal ikke spille de to ting ud mod hinanden. Der er brug for både-og i den uhyre store humanitære opgave, vi er stillet over for.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Det er ikke så meget til hr. Kofod-Svendsen, men hr. Kofod-Svendsen bragte noget frem, som jeg vil bede ministeren om at svare på: Er det ikke sådan, at folk rent faktisk godt kan komme til Danmark på en midlertidig opholdstilladelse uden dette lovforslag?

Når vi er betænkelige, er det, fordi lovforslaget åbner for så mange andre ting. Jeg vil meget anmode ministeren om at svare på de spørgsmål, jeg har stillet: om det er korrekt, sådan som jeg opfatter forslaget, at enhver regering uden om Folketinget kan åbne for nogle andre områder, at der ikke er sat noget antal på, at der reelt heller ikke er sat nogen økonomi på og mange, mange andre ting, som jeg synes vi har krav på at få at vide.

Men specielt rejser spørgsmålet sig, om ikke det er muligt ifølge den nugældende lovgivning i en kort periode at tage folk til Danmark, hvis der er enkelte, som ikke kan behandles på stedet og derfor har behov for at komme herop. Det er jo det, der hele tiden bliver understreget fra den danske delegation, at det kun drejer sig om ganske få personer, mens folketingsmedlemmerne allerede nu under førstebehandling er ved at åbne den berømte sluse, som man gør, hver evig eneste gang der er tale om udlændingelovgivning. Det er jo muligt i dag i henhold til gældende lovgivning.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil godt først sige tak for den tilslutning, som jo næsten alle partier – bortset fra Fremskridtspartiet – har givet til lovforslaget. Som flere har været inde på, er det også et forslag, der har været længe undervejs, og som vi har haft lejlighed til at drøfte partierne imellem, og derfor er tilslutningen ikke overraskende.

Jeg vil godt kommentere en række af de synspunkter, som er kommet frem, og jeg vil også besvare de spørgsmål, der er blevet stillet til mig. Men jeg vil da godt understrege, at det er regeringens klare opfattelse, at vi naturligvis

[Justitsministeren]

bør indrette hjælpen til det tidligere Jugoslavien og til de ramte områder på en sådan måde, at vi hjælper dem, der har størst behov, og samtidig anvender vore ressourcer således, at vi hjælper flest muligt.

I den sammenhæng skal vi naturligvis lytte til de appeller og anbefalinger, der kommer fra UNHCR. Jeg lægger vægt på, at lovforslaget er udformet på en sådan måde, at det samarbejde, der skal finde sted, sker tæt sammen med FN's flygtningehøjkommissær. På samme måde må vi også understrege, at det hele tiden har været regeringens opfattelse, at hovedindsatsen bør lægges i og omkring konfliktområderne i det tidligere Jugoslavien. De meldinger, der er kommet bl.a. fra de missioner, som har været af sted, har – som flere jo også har været inde på – kun bestyrket denne opfattelse.

Men lige så klart er det – det fremgår jo også af de tilkendegivelser, der er kommet både fra UNHCR og fra de missioner, vi selv har sendt af sted – at der er behov for at yde en ekstra indsats i forhold til særlig nødstedte personer. Både den socialdemokratiske ordfører, fru Dorte Bennedsen, men også fru Pia Kjærsgaard og andre har været inde på spørgsmålet om den henvendelse, vi i lighed med andre vesteuropæiske lande har fået vedrørende de ca. 1.600 unge bosniske mænd, som kommer ud fra krigsfangelejre i denne tid.

UNHCR har som sagt rettet en appel til en række lande om at hjælpe i det omfang, det er muligt. Jeg har allerede for et stykke tid siden tilkendegivet, at jeg mener, Danmark også skal være parat til det, og at vi i forbindelse med vedtagelsen af dette lovforslag skal sikre en hjemmel til, at Danmark vil kunne yde sin bistand efter lovforslaget. Her taler vi jo så om et midlertidigt ophold og i øvrigt efter de regler, der ligger i selve forslaget.

Fru Pia Kjærsgaard stillede mange spørgsmål: Hvor stort et antal taler vi om? Hvor mange penge koster det? Hvor lang tid skal de være her i landet? Uden at jeg vil gå ud i nogen stor polemik, vil jeg dog alligevel sige – med lyden fra sommerens diskussion i ørerne og med en række af de udtalelser, som fru Pia Kjærsgaard dengang kom med til aviserne, for øjnene – at der sandelig er sket meget siden sommerens debat.

Jeg har naturligvis ingen som helst mulighed for at sætte kvoter på en borgerkrig. Jeg har

ingen mulighed for at sige: Det er det antal, Danmark kan og skal modtage, bl.a. af den grund, at vi jo har en adgang til – ligesom andre lande, der har tiltrådt FN's flygtningekonvention – at man kan søge om asylstatus i landet, hvis man melder sig ved den danske grænse, og det har vi naturligvis ingen mulighed for at regulere, lige så lidt som vi desværre – trods en massiv politisk indsats – har haft mulighed for at påvirke krigshandlingerne i området, og lige så lidt som vi formentlig har mulighed for at påvirke den udvikling, vi står over for i det kommende halve eller hele år dernede. Hvor når stopper den borgerkrig? Hvis fru Pia Kjærsgaard kan give svaret herpå, så vil jeg være taknemmelig for at høre det; det kan regeringen ikke.

Med hensyn til økonomien er det jo sådan, at vi har bygget forslaget op på den måde, at vi i første omgang tilkendegiver, at vi er parat til at modtage op til 200, og der er så afsat et beløb til dem, og derudover må det være konkrete afgørelser, som vil afføde aktstykker i Folketingets Finansudvalg. Der skal altså søges i hvert enkelt tilfælde, i det omfang vi går ud over de 200.

Vi har endnu ikke truffet nogen beslutning for så vidt angår henvendelsen fra UNHCR, ud over at vi er positive og vil besvare den positivt. Fru Dorte Bennedsen nævnte eksempler på andre lande, herunder også nordiske lande, f.eks. Norge, der har tilbudt at tage imod 100. Det, vi må forestille os, er vel i samme størrelsesorden, og det ligger selvfølgelig inden for lovforslagets ramme.

Fru Dorte Bennedsen stillede mig også spørgsmålet om status for de projekter, som Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors står for i det tidligere Jugoslavien. Det er sådan, at projekterne oprindeligt var planlagt som lejre, men man fandt det mere hensigtsmæssigt i stedet at lave nogle bredere støtteprojekter i samarbejde med kommunerne i regionen, som har modtaget mange flygtninge og fordrevne.

Det ene projekt er placeret i en mindre industriby i Bosnien, som har modtaget et meget stort antal flygtninge og fordrevne, mens det andet er placeret i en af FN's sikkerhedszoner i den serbisk besatte del af Kroatien. I det område er der tale om såvel bosniske som kroatisk flygtninge; de fleste kommer fra den sidste

[Justitsministeren]

gruppe. Målet med projektet er at yde støtte til de lokale myndigheder og også til befolkningen i området, som er hårdt ramt af krigen. Støtten består i opførelse af huse, som er præfabrikeret i Danmark, og bistand med ombygning af offentlige bygninger, så de kan anvendes til husning af flygtninge. Herudover er der tale om fødevarer, tøj, medicin, støtte til sundhedsvæsenet og til undervisningssystemet.

For så vidt angår Dansk Røde Kors' projekt i Kroatien er det sådan, at det kommer til at omfatte mellem 3.000 og 5.000 flygtninge, som de danske organisationer på den måde vil tage ansvar for. Man er allerede nu så langt, at man er i færd med at opføre husene, og der er i år bevilget henholdsvis 46 og 50 mio. kr. til projekterne. Det er den status, som ligger på de to projekter nu.

Fru Ebba Strange hævdede det synspunkt, at der var noget absurd i udlændingepolitikken, og brugte flere gange udtrykket, at vi havde lukket grænsen. Det kan jeg ikke acceptere, og det er der heller ikke noget som helst belæg for i de indrejsetal, vi har oplevet, hverken før eller efter at visumpligten i forhold til en del af det tidligere Jugoslavien blev gennemført.

For det første er det jo sådan, at de, der kommer fra sikre lande, og som bliver afvist ved den danske grænse, altså vil blive sendt tilbage til et sikkert land, men kommer man direkte fra et krigshærgede område og melder sig ved den danske grænse, ja, så vil man selvfølgelig som hidtil have et krav på at få sin sag behandlet efter den danske udlændingelov.

Ser vi på udviklingen i indrejsetallene, er det sådan, at der fra den 1. januar til den 19. oktober i år er indrejst i alt ca. 4.200 spontane asylansøgere fra det tidligere Jugoslavien. Ser vi på perioden fra den 8. oktober, hvor vi gennemførte visumpligten, og frem til den 19. oktober, er der tale om et indrejsetal på ca. 300, og af de ca. 300 er de 279 kommet fra Bosnien.

Forestiller vi os, at indrejsetallene selv efter visumpligtens indførelse fortsætter nogenlunde på det niveau, som vi kender i dag, vil der alt andet lige være tale om et samlet indrejsetal i år – og også det kommende år, hvis vi forestiller os, at udviklingen fortsætter – som ligger på højde med eller langt over tallene ikke alene i de sidste år, hvor der var tale om en væsentlig forøgelse, men også i årene tilbage til midten af 1980'erne, hvor Danmark havde de største

indrejsetal nogen sinde. Derfor må jeg klart afvise synspunktet om, at vi har lukket grænsen, og at vi ikke her i landet modtager nogen fra det tidligere Jugoslavien. Det er der ikke belæg for at hævde.

I det hele taget føler jeg ikke, at vi i Danmark har nogen som helst grund til at skamme os over den indsats, vi yder. Vi taler om en samlet økonomisk indsats både her i landet og i det tidligere Jugoslavien på omkring 200 mio. kr. på nuværende tidspunkt. Vi åbner med denne lov adgang til midlertidigt ophold til behandling her i landet. De spontane asylsøgere, som kommer ind i Danmark, får deres sager behandlet og indgår selvfølgelig både økonomisk og på anden vis i vores bistand i forbindelse med krisen. Hertil kommer selvfølgelig også vores FN-styrke og de mange andre måder, hvorpå Danmark yder en indsats.

Et af de spørgsmål, som – også i den forløbne uge – har givet anledning til en hel del debat, siden vi indførte visumpligten, har været spørgsmålet om Bosnien. Den 7. oktober traf vi som sagt beslutning om indførelse af en delvis visumpligt i forhold til republikkerne i det tidligere Jugoslavien.

I det arbejde, som førte frem til denne beslutning, søgte Justitsministeriet at indhente alle oplysninger om pasudstedelsesforhold i området og om andre landes håndtering af situationen. Og derfor synes jeg, at bl.a. fru Elisabeth Arnolds kritik – ikke her i dag fra Folketingets talerstol, men i aviserne – af den måde, hvorpå dette arbejde er blevet forberedt, er fuldstændig urimelig. Vi gjorde, hvad vi kunne, vi har gjort alt for at indhente de relevante oplysninger, og jeg mener, at beslutningen er truffet på et rigtigt grundlag, og at beslutningen om visumpligten i øvrigt bør fastholdes.

Vi har gennem Udenrigsministeriet og dermed også gennem de lokale danske repræsentationer søgt indhentet yderligere oplysninger om pasudstedelsesforholdene i regionen, både inden for Bosnien-Herzegovina og i de andre republikker, særlig i Serbien og Makedonien. Disse undersøgelser er ikke afsluttet, da det naturligvis er meget vanskeligt ad officielle kanaler at få alle oplysninger frem, og derfor vil dette arbejde blive fortsat.

Vi har i forhold til Bosnien-Herzegovina været præsenteret for identifikationspapirer og legitimationskort, og vi har ladet foretage en oversættelse af teksten på disse kort.

[Justitsministeren]

Vi har også gennemført en undersøgelse af det sikkerhedsmæssige aspekt omkring disse ID-kort. Rigspolitichefembedet har lavet en meget nøje analyse af dokumentets sikkerheden i ID-kortene, som jo også er vigtig i forhold til det sikkerhedsmæssige aspekt. Disse undersøgelser har vist, at kortet sikkerhedsmæssigt rangerer på niveau med pas fra det tidligere Jugoslavien. Identitetskortet indeholder oplysninger om såvel fødested som bopælssted for den person, som kortet er udstedt til, og det vil normalt have en gyldighed på 10 år.

Vi har også foretaget en sammenligning mellem disse legitimationskort og de krav til indrejselegitimation, som følger af udlændingeloven. Vi mangler stadig væk nogle oplysninger, bl.a. om udstederen og om forholdene i området i øvrigt.

Selv om vi fortsat arbejder på fuld kraft for at få de fornødne informationer frem, er det min opfattelse, at enhver tvivl også i denne situation bør komme personer fra Bosnien-Herzegovina til gode. Derfor vil Justitsministeriet udsende en supplerende instruks til Udenrigsministeriet, Rigspolitichefen og Direktoratet for Udlændinge om, at bosniske identitetskort som en midlertidig ordning kan anvendes som rejselegitimation i forbindelse med indrejse til Danmark. Det betyder, at legitimationskortet dels kan anvendes som supplement til et tidligere jugoslavisk pas – man kan f.eks. forestille sig et pas udstedt i andre dele af landet og så dette legitimationskort – og dels kan ID-kortet anvendes som selvstændig rejselegitimation ved indrejse i Danmark.

Jeg tænker mig, at dette skal være en midlertidig ordning, som løber frem til den 1. december 1992, med det sigte, at vi i den mellemliggende periode kan indhente alle yderligere oplysninger. Det udelukker selvfølgelig ikke, at ordningen kan fortsætte, eller at der kan ske ændringer i den; det må vi gøre op på det tidspunkt.

Men jeg vil altså gerne understrege, at der intet er i indrejetallet og sammensætningen af dem, der rejser ind i Danmark, som tyder på, at dette har givet særlige problemer.

Det har også været et centralt spørgsmål i debatten om den midlertidige opholdstilladelse, om nogle af de mere end 4.000, der allerede er kommet ind i Danmark, kan få en midlertidig opholdstilladelse. Jeg har tilkendegivet, at

det spørgsmål vil jeg meget gerne undersøge og drøfte nærmere.

Jeg må dog sige ganske klart, at der selvfølgelig ikke kan blive tale om, at samtlige de 4.000, der er rejst ind i landet, får en midlertidig opholdstilladelse. Det ville være fuldstændig urimeligt, alene af den grund, at et ikke uvæsentligt antal kommer fra dele af det tidligere Jugoslavien, hvor man bedømmer, at de hverken efter udlændingeloven eller efter de kriterier, som FN har lagt til grund, vil være berettiget til at modtage en sådan midlertidig opholdstilladelse. Derfor gælder det om, at vi finder en definition på de grupper, som eventuelt ville kunne blive omfattet.

Fru Elisabeth Arnold sagde nok så flot, at UNHCR gerne ville hjælpe os med at sende dem tilbage, og nu var der ikke flere problemer, når det gjaldt midlertidigt asyl. Nu skal jeg ikke genoptage gamle diskussioner her i Folketinget, men må jeg minde om, at det trods alt ikke er længe siden, vi havde en situation omkring et antal mennesker – palæstinsere – her i landet, hvis sager havde været afgjort i samtlige led gentagne gange, hvor der forelå alle betingelser for, at der kunne træffes en beslutning, og hvor man alligevel til sidst vedtog en lovgivning her i Folketinget, som gjorde dette illusorisk og satte udlændingeloven ud af kraft. Det er også i det lys, man må se diskussionen.

Fru Pia Kjærsgaard stillede mig en række spørgsmål, men jeg kan se, at jeg har opbrugt min taletid, selv om ministres er rigelig. Derfor jeg vil gerne vende tilbage under den videre debat og besvare nogle af disse spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne først sige tak til ministeren for det imødekomende svar på spørgsmålene om eventuelle andre personer, der kunne komme i betragtning i forbindelse med midlertidigt asyl. Jeg syntes, det lovede godt for den kommende udvalgsbehandling. Vi vil fra Det Radikale Venstres side være indstillet på at finde fornuftige kriterier, som kan afgrænse den personkreds, der har et reelt behov for at få beskyttelse hos os.

Men så kan jeg ikke tilbageholde et lille hjertesuk over, at ministeren nu tager fat på at diskutere den praktiske gennemførelse af vi-

[Elisabeth Arnold]

sumreglerne, efter at de fleste ordførere her i salen var gået totalt uden om det spørgsmål, som intet har med det foreliggende lovforslag at gøre.

Jeg er også ked af, at ministeren blander kritik af den praktiske gennemførelse af visumreglerne sammen med selve dette, at man indfører visumregler. Jeg synes, ministeren burde være så trænet og så forstående over for vores andres intelligensniveau, at han godt kunne holde de to ting ude fra hinanden.

Når ministeren påstår, at visumreglerne var velforberedte, da de blev gennemført, må jeg sige, at han modsiges altså af de faktiske omstændigheder. Hvis det kaos og de problemer, der var både på den danske og den polske side i de dage, hvor det gik mest hektisk til, var velforberedte, så gad jeg nok se en uforberedt aktion, for den må være helt fantastisk.

Og til sidst vil jeg sige om lovforslaget om de palæstinensiske asylsøgere fra sidste år, at et af de problemer, der var omkring den lovgivning, jo netop var, at vi ikke havde mulighed for at give midlertidig opholdstilladelse. Det var det, de bad om, men dengang kunne vi ikke få den ordning, som vi nu får, og som vi sikkert kan bruge i andre tilfælde fremover.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg skal kun bruge en enkelt bemærkning mere på fru Pia Kjærsgaard, som erklærede, at problemet omkring krigsfangerne typisk var et, der skulle løses på stedet.

Nu bliver jeg nødt til at forklare fru Pia Kjærsgaard, at de har fået en opholdstilladelse – jeg kan ikke huske, om det er for to uger, eller om det er for tre uger. Den har de fået i Kroatien. Når den ikke gælder længere, hæn-ger det sammen med, at Kroatien har taget imod 640.000 flygtninge og ikke synes, de kan mere. Ikke desto mindre har de givet lov til, at de kan være her, indtil det internationale samfund lever op til sine forpligtelser. Og så i øvrigt ikke mere til fru Pia Kjærsgaard i dag.

Dernæst vil jeg gerne stille ministeren et spørgsmål. Det er muligt, at jeg ikke har hørt ordentligt efter. Ministeren har på et tidligere tidspunkt – jeg vil indrømme, at det var et meget tidligt tidspunkt – i disse overvejelser givet udtryk for, at der nok skulle en hjemmel til i forbindelse med denne lovgivning for at kunne

tage imod krigsfanger. Derfor vil jeg godt helt kontant spørge: Mener ministeren, at vi kan leve op til UNHCR's anmodning om at tage imod krigsfanger med hjemmel i denne lov?

Desuden vil jeg spørge: Hvornår agter ministeren at svare UNHCR? Det er ikke i tolvte, men trettende time at få disse folk ud af Kroatien.

Endelig vil jeg gerne sige, at når det drejer sig om midlertidig opholdstilladelse til asylansøgere, er der mig bekendt ingen, der har talt for, at alle skulle have det; men der er nogle – og herunder jeg – der har talt for, at man, som UNHCR beder os om, lægger de positive kriterier til grund, når man udarbejder sine kriterier, nemlig at det er personer, der er flygtet fra områder, der er ramt af krigs- og voldshandlinger, det er personer, der er udsat for menneskerettighedskrænkelser og herunder udrensning af etniske grupper, og det er personer, der på grund af deres særlige situation har følt sig tvunget til at flygte som følge af konflikten.

De kriterier skal vi så udarbejde her, og jeg vil gerne spørge ministeren, om han mener, at begge dele kan gøres under dette lovforslag, når det ser ud, som det gør, eller om der skal ændringsforslag til, og om han agter hurtigt at komme med disse, hvis de skal til.

Ebba Strange (SF):

Først skal jeg takke ministeren, fordi han umiddelbart svarede, at Danmark var parat til at hjælpe de fanger, som UNHCR har henvendt sig om, til midlertidigt ophold.

Så kritiserede ministeren naturligvis mine bemærkninger om de lukkede grænser.

Jeg skal beklage over for fru Elisabeth Arnold, for det var faktisk mig, der åbnede debatten om visumpolitikken, og den fik jo så ellers ministeren til at rulle sig ud med de store armbevægelser og de store ord, skal jeg love for. Ministeren ved jo godt, at jeg kritiserede, at man indførte visumpligt for Serbien og Montenegro, fordi det også omfatter Kosovo. Det var det, jeg mente, da jeg snakkede om de lukkede grænser. Jeg ved godt, grænserne ikke er lukkede for folk fra Bosnien-Herzegovina. Til gengæld er man så løbet ind i nogle problemer med deres identitetskort, og dem er jeg også glad for at ministeren nu prøver at finde en løsning på.

[Ebba Strange]

Til sidst vil jeg godt sige noget, som det er vigtigt for mig at få sagt. Justitsministeren sagde: »Hvornår standser den krig?«, og det er der jo ingen af os der kan svare på, vi kan ikke engang svare på, om den breder sig, f.eks. også til Kosovo. Derfor synes jeg, det er vigtigt, inden vi vedtager en lov om midlertidigt ophold, at få sagt, at midlertidigheden altså godt kan gå hen og blive af væsentlig længere varighed end et halvt år, så vi ikke foregøbler hverken os selv eller Fremskridtspartiet eller den danske befolkning, at nu tager vi nogle få hundrede, som bare skal være her et halvt år, og så skal de sendes hjem igen.

Når den krig en dag måtte få ende, vil Jugoslaviskortet se meget anderledes ud, end det så ud den dag, krigen startede. Det vil sige, at der sandsynligvis blandt de mennesker, der kommer til Danmark – inviteret eller spontant – vil være nogle, som vil bede om at få lov at blive her resten af deres dage, fordi den del af landet, som de flygtede fra, nu er under et herredømme, under en magtudøvelse, som de frygter at vende tilbage til. Jeg synes, det er vigtigt at vide, at sådan er perspektiverne også.

Vi håber naturligvis ligesom alle andre, at de kan vende tilbage – det vil jeg godt sige, inden fru Pia Kjærsgaard får ordet – for det er et led i enhver flygtningepolitik. Formålet er altid for de allerfleste flygtninge at kunne vende tilbage til deres hjemland, og det vil det også være for denne gruppe; men der vil være nogle af dem, som ikke kan.

Pia Kjærsgaard (FP):

Ja, naturligvis bør det være formålet for enhver flygtning, at vedkommende kan vende tilbage til sit hjemland, men det er bare sådan, at det ikke sker. Det har de senere års lovgivning og den udvikling, der er sket i Danmark, jo klart bevist. Det er der ingen der kan være i tvivl om, desværre.

Så vil jeg godt sige til justitsministeren: Lad nu være med at være så aggressiv, for det er jo ikke mit forslag, vi diskuterer her. Det er faktisk justitsministerens eget forslag, vi forholder os til.

Jeg noterede, at ministeren talte om »lyden fra sommerens debatter«. Jamen det var en helt, helt anden diskussion, vi havde i sommer, må jeg sige til ministeren. Det, det drejede sig om, var klart midlertidigt, men det kan så ikke

lade sig gøre. Jeg tror bestemt, at også andre politikere deler min bekymring: at når man får en midlertidig opholdstilladelse, kan man stadig væk søge asyl bagefter. Og vi ved da, at det er der ganske mange der vil gøre, med alt hvad det er forbundet med. Det blev jo også sagt i sommerens debatter – og det var statsministeren, der sagde det – at det drejede sig om tusinder. Det er jeg sikker på at justitsministeren godt kan huske.

Jeg vil godt lige citere, hvad ministeren rent faktisk sagde til TV-Avisen den 4. september 1992, for jeg har en udskrift. TV-Avisen spurgte ministeren: »Hvad snakker vi om i antal?« Og ministeren svarede: »Det ved jeg ikke endnu, for jeg har ikke talt med gruppen, som er dernede, men det er måske 100, det drejer sig om.« Så der har været meget forvirring i sommerens debatter, det vil jeg godt medgive ministeren.

Jeg synes stadig væk, at man med dette forslag er gået totalt over gevind. Det er rigtigt, som ministeren sagde, at der var mange ting, han desværre ikke nåede at svare mig på. Hvorfor har man koblet alle de yderligere ting på om, at man bliver tilbudt undervisning og kurser, kulturelle og sociale aktiviteter? Det var ikke det, som sommerens debatter drejede sig om.

Og parallelt hermed, parallelt med dette her lovforslag er der jo yderligere også sket det efter sommerens debatter, at der – som ministeren også sagde, er der i forhold til gældende udlændingelovgivning, parallellovgivningen til denne her lovgivning – er kommet 4.135 asylsøgere fra det tidligere Jugoslavien, og det er ikke alene fra borgerkrigshærgede områder.

I Retsudvalget og ved andenbehandlingen og tredjebehandlingen efterfølgende vil vi måske få nogle flere tal på bordet, men jeg synes, at alene debatten her i dag viser, at det, som forslaget tager højde for – og der står jo i forslaget, det må jeg da også sige til S, SF og Det Radikale Venstre, at det er løst anslået til 200 – er jo slet ikke det, vi snakker om. Det er der da ikke nogen der kan være i tvivl om efter denne her debat. Det kommer desværre nok til at dreje sig om flere, som statsministeren sagde, i tusindtal.

Arne Melchior (CD):

Justitsministerens svartale indeholdt særde-

[Arne Melchior]

les positive takter, og det vil også CD sige tak for. Der var dels stillingtagen til at modtage et antal af de frigivne fanger – og lad os håbe, at der bliver frigivet mange flere. Ministeren sagde om dette, at det skal være inden for lovens rammer, og det er da helt klart. Jeg går ud fra, at det ikke behøver at være inden for det foreløbige aktstykkets rammer, men at det altså netop er loven, ministeren dér taler om, når han taler om 100, for ellers bliver der jo kun 100 tilbage til syge og sårede.

Det var også positivt at høre ministeren sige, at spørgsmålet om hjemmel, altså i mangel af pas da et identitetskort, i tvivlstilfælde vil blive fortolket mildt og altså – jeg tror, det var ministerens ord – komme ansøgeren til gode. Det hilser jeg med stor tilfredshed. Det er netop det, vi efterlyser. I så svære og så omskiftelige situationer med så store lidelser, som der her er tale om, kan selv de bedst udformede paragraffer jo ikke forudse livets besværligheder, livets mangfoldigheder. Dér er det betryggende at vide, at det skal være ledetråden, at man fortolker imødekomende, hjælpsomt i stedet for stærkt restriktivt.

Jeg beklager, at ministeren ikke ser den udstrakte hånd i spørgsmålet om at give midlertidig opholdstilladelse til dem, der allerede er kommet fra det område, vi her taler om. Jeg kan da godt forstå det point, ministeren har ved at henvise til udlændingeloven og generelle regler og andre områders flygtninge. Men i betragtning af, at behandling af sådanne sager meget ofte går over flere år, kan det da ikke være særlig sensationelt eller vanskeliggørende at give en stor gruppe, hvis de ikke er blevet afvist af det, der hedder åbenbart grundløs indrejse, og det altså er åbenbart indlysende, at de skal afvises, hvis dette ikke har været tilfældet i ankomstsituationen, da at give denne gruppe disse 6 måneder, hvorved apparatet får tid til at færdigbehandle sager, som måske allerede har ligget i adskillige gange 6 måneder. Det skulle jeg tro at ministeren kunne betragte som et tilbud, og jeg kan ikke indse, at han ville forårsage noget som helst brud på eksisterende lovgivning ved at modtage den udstrakte hånd. Men lad os nu tale om det i udvalget.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har godt nok været heroppe og haft en kort bemærkning til ministeren, men jeg har

sparet lidt ros sammen til ministeren, og derfor vil jeg gerne benytte mig af muligheden for at bruge denne anden omgang i ordførerrækken.

Jeg vil gerne rose ministeren for den bemærkning, han kom med til fru Pia Kjærsgaard før på spørgsmålet om, hvor mange personer det drejer sig om. Ministeren sagde: Jeg kan ikke sætte kvoter på borgerkrig. Naturligvis kan ministeren ikke det, det kan ingen, og derfor synes jeg, det er dybt useriøst af Fremskridtspartiet at blive ved med at køre frem med spørgsmålet om, hvor mange det drejer sig om, hvor meget dette her koster. Det kan man ikke være bekendt, fru Pia Kjærsgaard.

Sagen er, at den danske statistik over asylansøgere, al den tid tilbage vi har statistik på det, fuldstændig minutøst afspejler verdens urocentre: Hvor er det, der er krig, hvor er det, der er ufred? Det er derfra, vi modtager flygtninge og asylansøgere hele tiden. Sådanne har det hele tiden været. Mønsteret skifter, og det skifter med de urocentre, der er i verden. Vi havde ikke jugoslaviske asylansøgere for et par år siden, da havde vi mange fra Polen. Nu har vi ikke nogen fra Polen, nu har vi mange fra Jugoslavien. Det beviser jo bedre end noget andet, at folk ikke bare tager til Danmark, fordi de vil have det bedre. De tager til Danmark, fordi de er i yderste fare, og fordi de trænger til beskyttelse.

Til sidst vil jeg gerne sige til justitsministeren, at jeg synes, det er vigtigt at lægge mærke til, at FN beder os om midlertidigt asyl som et nyt flygtningebegreb, fordi vi skal signalere til styrerne dernede, at etniske udrensninger ikke må kunne svare sig, og at man ikke må kunne flytte grænser med magt. Derfor vil jeg gerne sige til fru Ebba Strange: Jeg håber ikke, Jugoslaviens kortet ser anderledes ud, efter at denne borgerkrig er slut. Jeg vil ikke håbe, det kan vise sig at være muligt at flytte grænser med magt.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal nok lade være med at fnyse så meget som fru Elisabeth Arnold. Men jeg vil alligevel sige, at vi jo stadig væk har en udlændingelovgivning, så derfor kan jeg ikke forstå, at man hidser sig så meget op over dette her lovforslag. Vi har stadig væk en udlændingelovgivning – det må Det Radikale Venstre da i det

[Pia Kjærsgaard]

mindste være klar over – og den er blevet udnyttet 195 procent, det ved Det Radikale Venstre også godt.

Jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold: Mener man virkelig i Det Radikale Venstre, at f.eks. de asylansøgere, der er kommet fra det tidligere Jugoslavien, alle sammen er mennesker, der er flygtet, fordi der har været borgerkrig? Det er da i hvert fald forkert, det tror jeg heller ikke Det Radikale Venstre kan være i tvivl om. Man er endda gået så vidt fra den danske regerings side – jeg ved ikke, om det er sket, men man har i hvert fald talt om at indrykke annoncer i de jugoslaviske aviser for at fortælle, at Danmark ikke er det land med mælk og honning, som man åbenbart tror. Det har ikke spor med flygtninge eller borgerkrig eller noget som helst at gøre, det må fru Elisabeth Arnold da være klar over.

Så vil jeg gerne spørge ministeren, for jeg synes, det er vigtigt: Er det ikke sådan i dag – og jeg ved så ikke, hvor meget hjælp de personer kan få, det vil jeg gerne have afklaret, og det er faktisk seriøst, jeg spørger ministeren – er det ikke sådan i dag, at folk kan komme herop på en midlertidig opholdstilladelse? Og dernæst vil jeg spørge: Hvad så? Altså den må kunne forlænges.

Jeg har stadig væk svært ved at se, at der er behov for dette lovforslag. Med den udlændingelovgivning, vi har, har jeg svært ved at se, der er behov for lovforslaget på den måde, det er udformet.

Justitsministeren (Engell):

Fru Pia Kjærsgaard stillede nogle spørgsmål til mig også i første runde, som jeg ikke fik besvaret, det skal jeg prøve at gøre her.

Det ene af spørgsmålene var det, der blev gentaget her til sidst, nemlig hvorfor vi overhovedet har behov for denne lov. Kan man ikke bare rejse herop? Kunne vi ikke bare f.eks. modtage nogle mennesker til behandling i Danmark, uden at denne lov blev gennemført? Dertil er at sige, at hvis vi ser bort fra de områder, der er visumbelagt, og altså tager de visumfrie områder, så er det klart, at der er en adgang til, at man kan rejse ind i Danmark på en almindelig besøgstilladelse på almindeligt besøg på et 3-måneders-ophold. Men det er et 3-måneders-ophold, vi her taler om, og det vil sige, at det er en helt anden tidsramme end

den, vi må forestille os vil gøre sig gældende for en del af dem, der kommer hertil. Så derfor er det – det har vi jo også overvejet og diskuteret grundigt under lovens forberedelse – at vi må skønne, at der skal en særlig lovgivning, en særlig hjemmel til at kunne gennemføre denne ordning.

Så spurgte fru Pia Kjærsgaard også om de elementer, der er lagt ind i lovforslaget, når det gælder undervisning og aktiviteter for dem, der kommer hertil på en midlertidig opholdstilladelse. Det skal ses i lyset af, at man må forudsætte, at der kan blive tale om et længere ophold, og at det er vigtigt, at der også er aktiviteter, gerne meningsfyldte aktiviteter, som gør, at de pågældende, når de vender tilbage, bedre vil kunne være i stand til at være med til at genopbygge landet, gå ud på arbejdsmarkedet, eller hvad de skal, når de vender tilbage. Det er sådanne færdigheder, som vi gerne vil bibringe dem ud over almindelige kulturelle og andre aktiviteter. Det fremgår af forslaget bemærkninger. Men jeg vil gerne fuldstændig klart understrege, at der ikke er tale om aktivitetstilbud, der sigter på en integration i det danske samfund; der er tale om aktiviteter, som de pågældende forhåbentlig kan få glæde af senere i deres tilværelse.

Så spurgte fru Pia Kjærsgaard også om det problem, der er knyttet til, at der ikke med loven er nogen afskæring fra adgangen til at kunne søge om asyl her i landet. Det følger ganske klart af FN's flygtningekonvention, at vi ikke kan afskære de folk, der er kommet her til landet, fra at søge asyl.

Men fru Pia Kjærsgaard har fuldstændig ret i – og det mener jeg heller ikke skal forties her i Folketinget – at det er klart, at det vil kunne give nogle vanskeligheder i det lange løb, især når vi ser på selve tidsfaktoren. Men igen: Hvem ved, hvornår krigen slutter, hvornår forholdene er af en sådan art, at de pågældende kan rejse tilbage?

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg blot sige: Jeg har sandelig stor respekt for fru Elisabeth Arnolds intelligensniveau, at sige andet ville muligvis stride imod Folketingets forretningsorden. Men jeg har også stor respekt for de spørgsmål, som fru Ebba Strange og hr. Arne Melchior stiller mig her i Folketingssalen. Og selv om jeg godt ved, at fru Elisabeth Arnold har foranlediget samråd i morgen i Folketin-

[Justitsministeren]

gets Retsudvalg, ville det efter min opfattelse være urimeligt, hvis jeg ikke besvarede de spørgsmål, der bliver stillet, så meget mere som jeg har afsluttet mine overvejelser i denne sag.

Når jeg nævnte palæstinenserne, var det som sagt ikke for at genoptage en gammel diskussion, men for at understrege noget, jeg så ofte har oplevet, når vi diskuterer udlændingområdet generelt, og når vi diskuterer udlændingesager konkret her i Folketinget eller med enkelte folketingsmedlemmer. Det gælder det forhold – og her taler jeg om en stor del af Folketingets partier og en del af Folketingets medlemmer, ikke om alle – at når vi diskuterer det i de brede linjer, når vi diskuterer midlertidige opholdstilladelser og de store armbevægelser, så er der næsten ingen grænser for, hvor mange der gerne vil være positive og gøre noget.

Men det er, når de svære beslutninger skal træffes, det er, når det er afslag, der skal effektueres, det er, når de mindre populære tiltag skal iværksættes, at det kniber med opbakning, med tilslutning. Det var derfor, jeg nævnte bl.a. palæstinensersagen – jeg kunne nævne mange andre – for at sige, at der skal også træffes besværlige beslutninger ind imellem.

Hvis fru Elisabeth Arnold kunne garantere mig, at den dag, der måtte foreligge en situation i Jugoslavien, hvor man måtte kunne skønne: Nu vil de pågældende kunne rejse tilbage, den dag, der kom en krystalklar udtalelse fra UNHCR til Danmark, til de andre vesteuropæiske lande: Nu er situationen sådan, at de pågældende kan rejse tilbage – hvis jeg den dag vidste, at så ville et massivt flertal i Folketinget bakke det op, så er det rigtigt, fru Elisabeth Arnold, så kunne jeg måske tage det lidt roligere. Men sådan har virkeligheden bare ikke været. Det skal også siges.

Fru Dorte Bennedsen stillede mig et par spørgsmål, som jeg gerne vil svare på. Det første angik krigsfangerne, om der i lovforslaget, som det ligger nu, var tilstrækkelig hjemmel til, at vi kunne modtage de pågældende. Det skønner vi der er.

For så vidt angår svaret til UNHCR: Det er min hensigt at svare meget hurtigt, og det vil sige en af de førstkomende dage. Jeg synes, det har været rigtigt at afvente førstebehandling af lovforslaget. Men efter det, der er fremgået af debatten i dag, mener jeg, at det

kan være rigtigt, at der kommer en sådan tilkendegivelse.

Hvad angår kriterierne for en eventuel adgang til at give et antal af dem, der er kommet som spontane asylansøgere, en midlertidig opholdstilladelse, er det klart, at det efter min opfattelse vil forudsætte ændringer i lovforslaget, og sådanne ændringsforslag vil jeg være parat til at stille. Men her ligesom på nogle af de andre punkter er der jo typisk tale om spørgsmål, som jeg finder det rigtigt at vi drøfter i følgegruppen omkring Jugoslavien eller i Folketingets Retsudvalg.

Fru Ebba Strange var inde på, at midlertidigheden kan komme til at vare længe. Det er rigtigt, vi ved ikke, hvordan situationen vil tegne sig. Men jeg må naturligvis klart holde fast i, at vi her taler om en midlertidig ordning, og jeg mener også, at det ville være forkert, hvis vi på forhånd skred ud på denne principielle holdning, som jo ligger i hele lovforslaget, selv om jeg selvfølgelig er opmærksom på de problemer, der er.

Hr. Arne Melchior pegede på, at jeg havde understreget, at modtagelse af et antal af de 1.600 krigsfanger skulle ske inden for lovens rammer. Selvfølgelig var det, jeg tænkte på med den bemærkning, bl.a., at vi jo i loven tilsvarende har fastsat kriterier, f.eks. for så vidt angår familiesammenføringer, og det vil sige, at det vil følge de regler, som loven i øvrigt fastsætter.

Og med hensyn til spørgsmålet om de bosniske ID-kort: Vi er klar over, håber jeg, at det ikke grundlæggende set har noget med selve visumspørgsmålet at gøre, for Bosnien-Herzegovina er visumfri. Problemet har bare været spørgsmålet om de papirer, de var i besiddelse af.

Så var fru Elisabeth Arnold til sidst inde på, at FN har rettet henvendelse om, at der gennemføres sådanne midlertidige opholdstilladelser som et nyt asylbegreb. Det er nu nok lidt stærkt sagt. Vi er selvfølgelig opmærksomme på den henvendelse, der er kommet fra UNHCR, og jeg mener også, at vi vil kunne anvende en del af det oplæg, som er kommet her. Men samtidig må jeg også sige, at der for mig at se ikke er tvivl om, at der er behov for en udbygning af kriterierne. En række af de kriterier, UNHCR har lagt op til, bør præciseres i det arbejde, som vi selv gennemfører.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er naturligvis godt klar over, at det tidligere har været et problem, at man ikke kunne få tilstrækkelig klare afgørelser af, hvornår en urotilstand, en faretilstand i et område var oplyst, så man uden risiko kunne sende folk tilbage til området. Men er det ikke rigtigt forstået, hr. justitsminister, at FN i denne sag selv har tilbudt at være opsynsmænd eller være vagthunde og sige: Jamen vi kan godt vurdere, hvornår der er sikkert nok i et område til, at man kan sende flygtninge tilbage til området? Det er jo en hjælpende hånd fra UNHCR, og jeg kan godt give ministeren håndslag på, at vi to, hr. justitsminister, kan stå sammen om at lytte til UNHCR, når de kommer med deres vurderinger af, hvordan der er i området.

Til gengæld vil jeg også sige, at så skal man ikke komme med specielle danske vurderinger med hensyn til, om vi nu synes, at der nok ikke er helt så farligt, som UNHCR synes at der er. Hvis vi holder os til, hvad FN siger, tror jeg sagtens, vi kan finde ud af at administrere denne ordning ordentligt, men det forudsætter selvfølgelig også, at vi er enige om på forhånd, at sådan skal det være.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Justitsministeren bekræftede, at man kunne komme herop i en 3-måneders-periode. Jeg vil stadig væk henholde mig til den rapport – og jeg har resumeret her – fra Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Direktoratet for Udlændinge samt en ressourceperson fra UNHCR, der samstemmende siger, at det udelukkende drejer sig om enkelte tilfælde, hvor der vil være behov for at tilbyde specialbehandling i Danmark, og man gentager indtil flere gange i denne rapport, at man ønsker hjælpen lagt regionalt i stedet for i Danmark og stadig væk kun i enkeltstående tilfælde.

Kunne man dog så ikke i stedet for hele dette lovforslag, som har affødt denne meget store diskussion, og som betyder noget biks, noget juks – det er der ingen tvivl om – i den kommende tid for hele dette her område, kunne man så ikke i stedet for – der står i dette lovforslag en 6-måneders-periode – kunne man så ikke henholde sig til den gældende lovgivning?

Man kan vel forlænge opholdstilladelsen, man kan vel give dispensation indtil flere gange; det vil jeg da tro.

Jeg kan i hvert fald sige til ministeren, at dette her, specielt denne debat, vil afføde en mængde opklarende og afklarende spørgsmål fra Fremskridtspartiet i Retsudvalget inden andenbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg vil da gerne tilslutte mig forbrødringen eller forsøstringen mellem justitsministeren og fru Elisabeth Arnold. På en dag, hvor fru Pia Kjærsgaard har rost fru Ebba Strange, er jo meget muligt, og det er langt mindre sensationelt, at jeg på CD's vegne har kunnet takke justitsministeren, hvad jeg vil gøre igen, for jeg synes virkelig, han har været både fremkommelig og imødekommende i dag.

Når jeg alligevel tager ordet for andet end bare at gentage takken, er det, fordi jeg synes, at justitsministeren var lidt for hård, da han sagde: I – det var altså flertallet af Folketingets partier og politikere – er ikke rigtig til at finde, når de svære beslutninger skal træffes.

Det er dog ikke længere siden end afvigte forår, at vi i meget bred enighed foretog en række for mange af os nok så vanskelige justeringer af udlændingeloven, og jeg synes ikke, justitsministeren kan klage over, at han ikke kunne finde os – partierne og politikerne – her i Folketinget; så jeg synes, at det var lidt for strengt. Vi er slet ikke så slemme, som det udsagn lød til, og jeg ser noget meget løfterigt i debatten.

Spørgsmålet om at lægge UNHCR's bedømmelse til grund, denne forbrødring jeg talte om, er muligvis meget godt. Undtagelsesvis mener jeg selv, at jeg i dag har sagt noget, som tåler at gentages, og det skal være mit forbehold over for forbrødringen. Det er, at det altså ikke er varer, der skal oplagres, men mennesker, der skal modtages og huses. Og med den hast, sceneriet, omstændighederne skifter, er det meget vanskeligt at sige, om man om seks måneder vil sige sådan og sådan, og om det bliver meget dejligere og meget nemmere om seks måneder. Men hvad, hvis det er om tre og et halvt år? Så vil der være så mange menneskelige hensyn at tage, så mange individuelle hensyn at tage, at man ikke kan udskrive en

[Arne Melchior]

blankocheck på det, der blev lagt op til. Det er jeg sikker på at justitsministeren i dag, hvor han har sådan en dejlig dag, også vil kunne give mig ret i.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg vil ikke forlade debatten, inden jeg har kommenteret fru Elisabeth Arnolds bemærkning til mig. Naturligvis kan jeg heller ikke politisk acceptere, at man ændrer grænser med vold. Men desværre er verden jo ikke indrettet på den måde, at folk kun opfører sig sådan, og magter kun opfører sig sådan, som fru Elisabeth Arnold og jeg kan acceptere. Derfor vil jeg fastholde – og det er lidt i forlængelse af det, hr. Arne Melchior sagde – at der er ingen af os, der i dag ved, hvordan det hjørne af Europa kommer til at se ud, når de ulykkelige stridigheder en dag er slut.

Jeg vil opfordre Retsudvalget til, at det kommer til at gå hurtigt, det vil jeg gerne sige som reaktion på fru Pia Kjærsgaards bemærkning om de mange spørgsmål; jeg vil håbe, vi får dem stillet hurtigt og besvaret hurtigt, så vi hurtigt kan få færdigbehandlet dette lovforslag. Jeg er helt klar over, at den lov, vi får, drejer sig om midlertidig opholdstilladelse, og det accepterer jeg. Min bemærkning skulle udelukkende gå på, at vi ikke er herrer over midlertidigheden, ligesom vi ikke er herrer over, hvornår krigen slutter.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Vi skal i hvert fald nok stille spørgsmålene hurtigt, det kan fru Ebba Strange og andre være helt sikre på. Så må vi så også håbe, at vi får hurtige og gode svar fra ministeriet med det samme.

Men for at der nu ikke er for mange, der får hjertekvababbe eller føler sig dårligt tilpas, vil jeg gerne sige, at jeg har rost fru Ebba Strange, fordi jeg synes, at fru Ebba Strange i hvert fald har udvist seriøsitet og har læst papirerne, måske i modsætning til visse andre. Det er ikke så meget, fordi vi er enige politisk og slet ikke i forhold til udlændingelovgivningen, men fru Ebba Strange har i hvert fald læst de papirer, der vedrører denne sag.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg havde det ligesom hr. Arne Melchior, at jeg følte lidt ubehag ved ministerens bemærkning om ikke at ville være med til at tage beslutningerne, når de var ubehagelige. Sådan sagde ministeren og henviste til palæstinenserloven.

Jeg vil gerne lige i den forbindelse gøre opmærksom på, at når det initiativ blev taget af Det Radikale Venstre, hang det jo sammen med, at der havde været en ualmindelig langsom og sagsbehandling i de sammenhænge dér. Der havde ikke været sat det fornødne personale ind, så man kunne få en rimelig, anstændig hurtig sagsbehandling. Men der har dog været andre beslutninger, som et stort flertal i Folketinget har været med til at træffe, og som ikke altid har været lige behagelige. Hr. Arne Melchior var selv inde på udlændingeloven. I september sagde vi – fru Elisabeth Arnold, fru Ebba Strange og jeg – til ministeren: Brug dog den åbenbart grundløse-procedure i et andet omfang, end det er sket hidtil. Og jeg kan sige, at for Socialdemokratiets vedkommende accepterede vi, at der blev indført visumpligt. Vi er ikke generelt tilhængere af visumpligt, vi mener ikke, at det er i små landes interesse at have visumpligt, men vi gjorde det i denne situation og med de drøftelser og det forhandlingsresultat, vi nåede til med ministeren. Så jeg synes måske nok, at ministerens store ord her fra talerstolen for lidt siden var – for at sige det mildt – lettere overdrevne.

Justitsministeren (Engell):

Heller ikke jeg skal forlænge debatten meget.

Jeg vil gerne sige til fru Elisabeth Arnold, at det, jeg har hæftet mig ved, er, at UNHCR og FN gerne vil være med, den dag der skal træffes beslutninger eller være overvejelser om tilbagesendelse, fordi situationen har ændret sig. Men jeg har endnu ikke set så klare udtalelser fra UNHCR med hensyn til det, som fru Elisabeth Arnold forudskikker kan blive tilfældet.

Hertil kommer også, at ligesom vi naturligt vil konsultere UNHCR, og lige så naturligt som det er, at en række af de lande, der er direkte berørt, og som har det store antal asylanter, midlertidige opholdstilladelser, flygtninge fra Jugoslavien, samarbejder i dette spørgsmål,

[Justitsministeren]

konsulterer hinanden og snakker om udviklingen, foretager en fælles bedømmelse, så må vi også holde fast i, at i sidste ende er det naturligvis – også efter loven – den danske regerings kompetence; kompetencen til at træffe en afgørelse er Danmarks.

Jeg vil ikke genoptage diskussionen, men blot sige, at fru Dorte Bennedsen nævnte, at hun syntes, jeg havde været lidt for hård i min bedømmelse. Jeg vil også gerne kvittere til hr. Arne Melchior for, at jeg er glad for, det lykkedes for os i forsommeren at få vedtaget en ny udlændingelov. Det, jeg i nok så høj grad tænkte på, var, hvad nu når de konkrete sager melder sig? Fru Dorte Bennedsen siger, at i palæstinensersagen var det den utrolig langsomme sagsbehandling, det, at det havde været så lang tid, der var årsagen. Så stiller jeg i al forsigtighed spørgsmålet: Hvad hvis krigshandlingerne i det tidligere Jugoslavien kommer til at vare længe? Hvad hvis den midlertidige opholdstilladelse for et antal flygtninge kommer til at vare længe? I hvilken situation vil man så være? Men jeg forstår på tilkendegivelserne, at vi kan forudse et beslutningsdygtigt og handlestærkt Folketing, når den dag kommer.

Men hensyn til åbenbart grundlæs-proceduren vil jeg gøre opmærksom på, at den på det tidspunkt, hvor diskussionen kom op, rent faktisk var sat i gang forstået på den måde, at der er to parter, der træffer beslutning om, hvorvidt sager kan afgøres efter åbenbart grundlæs-proceduren eller ej; det er Direktoratet for Udlændinge, og det er Dansk Flygtningehjælp. På det tidspunkt, da fru Dorte Bennedsen og fru Elisabeth Arnold meldte sig med nogle meget stærke synspunkter, havde Direktoratet for Udlændinge rent faktisk truffet beslutning om, at der var et antal sager, der kunne afgøres ved åbenbart grundlæs-proceduren.

Men lad os nu ikke gentage sommerens gamle debatter, jeg synes, at der har været god tilslutning til lovforslaget. Der står en række spørgsmål tilbage, som vi skal have drøftet – gerne hurtigt. Jeg er som fru Ebba Strange indstillet på, at lovforslaget gennemføres hurtigt, og det skal også ske med min aktive medvirken.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Anden næstformand (Ivar Hansen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Helge Mortensen (S), Tommy Dinesen (SF) og Arne Melchior (CD) har meddelt mig, at de ønsker til trafikministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Har regeringen planer om ændringer i DSB's besejling af Århus-Kalundborg-ruten?« (Forespørgsel nr. F 6).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget for Forretningsordenen (20/10 92):

Udtræder: Marianne Jelved (RV)

Nyt medl.: Niels Helveg Petersen (RV)

Markedsudvalget (20/10 92):

Udtræder: Sonja Albrink (CD)

Ny stedf.: Mimi Jakobsen (CD)

Retsudvalget (20/10 92):

Udtræder: Svend Aage Jensen (CD)

Ny stedf.: Arne Melchior (CD)

Erhvervsudvalget (20/10 92):

Udtræder: Lotte Henriksen (S)

Nyt medl.: Vibeke Storm Rasmussen (S)

Indfødsretsudvalget (20/10 92):

Udtræder: Lotte Henriksen (S)

Nyt medl.: Vibeke Storm Rasmussen (S)